

2020Z14089

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Ministers voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Buitenlandse Zaken over *de afgifte van een vergunning voor export militair materieel naar Egypte* (ingezonden 16 juli 2020).

Vraag 1

Kunt u aangeven op welk Egyptisch fregat de vergunde apparatuur wordt geplaatst?¹ Is het juist te veronderstellen dat het om de Gowind gaat? Zo niet, welk fregat is het dan? Kunt u dat toelichten?

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de door u afgegeven vergunning voor de firma Thales Nederland is? Zo nee, welk bedrijf levert dan de vergunde apparatuur?

Vraag 3

Hebt u met andere EU-partners overleg gevoerd over de gevoeligheid of de noodzaak van deze exportvergunning? Zo ja, met wie?

Vraag 4

Hebt u, indien het om de Gowind gaat, overlegd met de Franse autoriteiten om deze order mogelijk te maken? Kunt u dat toelichten?

Vraag 5

Indien het om een fregat gaat dat ooit afkomstig was uit een ander land dan Frankrijk, heeft U dan overlegd met de autoriteiten van dat land om deze order mogelijk te maken? Kunt u dat toelichten?

¹ Zie ter vergelijking: brief van de ministers voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Buitenlandse Zaken d.d. 14 mei 2018 over uitvoer van militair materieel naar Egypte (Kamerstuk 22 054, nr. 296). Dit radar- en C3-systeem wordt geïntegreerd op een Amerikaans Perry Class fregat; <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-22054-296.html>.

Vraag 6

Hebt u kennisgenomen van een recent rapport, uit maart 2020, van de International Maritime Organization, waarin onomwonden wordt gesteld dat Egypte nog steeds een fundamentele rol heeft in de blokkade van Jemen?² Kunt u toelichten waarom u de analyse van deze gerenommeerde organisatie van de internationale scheepvaart negeert bij uw beoordeling van de wapenexportvergunning?

Vraag 7

Hebt u kennisgenomen van de analyse van Amnesty International dat de mensenrechtensituatie in Egypte steeds slechter wordt en dat het een openluchtgevangenis is voor critici?³

Vraag 8

Deelt u de opvatting dat deze wapenvergunning als ondersteuning van de Egyptische buitenlandpolitiek zal worden ervaren, zeker na het dreigement van de Egyptische president Sisi dat hij militair zal ingrijpen als de regering van Libië gewapenderhand tracht de stad Sirte in te nemen, die onder controle staat van de opstandige leider Haftar?⁴ Zo ja, waarom hebt u deze argumenten niet opgenomen in de beoordeling van de wapenexportvergunning, omdat Egypte met een militaire escalatie dreigt in Libië?

Vraag 9

Hebt u kennisgenomen van de toegenomen samenwerking van de marines van Saoedi-Arabië en Egypte?⁵ Deelt u de opvatting dat een dergelijke samenwerking bijdraagt aan een verhoging van de spanningen in het Midden-Oosten en dat een wapenvergunning voor de Egyptische marine bijdraagt aan die verhoging van de spanningen? Deelt u daarom de opvatting dat de wapenvergunning niet opportuun is? Kunt u dat toelichten?

Vraag 10

Bent u bereid de wapenvergunning om bovenvermelde redenen tot nader order op te schorten?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Van Ojik (GroenLinks), ingediend 15 juli 2020 (vraagnummer 2020Z14052).

² Naval blockade in the Red Sea, International Maritime Organization, maart 2020. Deel III: «The Arab Republic of Egypt has a fundamental role in this blockade, not only because of its coastlines along the Red Sea, but also because it has had a very close relationship with Yemen for decades. Egypt has made its support to Yemen very explicit in the economic, military and political fields». Eerder in de tekst wordt gemeld: «Egypt is known to have sent 4 warships in 2015 and continued to participate in the blockade.» Zie ook «Major Dutch arms export to Egypt» <https://stopwapenhandel.org/node/2413>.

³ Zie landenrapport Egypte Amnesty International <https://www.amnesty.org/en/countries/middle-east-and-north-africa/egypt/> of Amnesty Nederland https://www.amnesty.nl/landen/egypte?gclid=EAlalQobChMIIZ2Z3q3M6gIVY7R3Ch14twV5EAAYASAAEgJDqPD_BwE. Egypte. De mensenrechtensituatie in Egypte wordt steeds slechter. Egyptische gevangenen zitten vol vreedzame activisten en critici van de regering. Marteling en mishandeling komen er veel voor. Honderden Egyptenaren zijn veroordeeld tot de doodstraf. Tienduizenden zijn opgesloten omdat ze demonstreerden of omdat ze banden zouden hebben met de politieke oppositie.

⁴ «Why has Sisi threatened to intervene in Libya?», 2 juli 2020, <https://www.middleeastmonitor.com/20200702-why-has-sisi-threatened-to-intervene-in-libya/>

⁵ «Egypt, Saudi Arabia flexing military exercises in the Red Sea?», 10 februari 2020: «The «Morgan 16» naval training started on January 22 at a newly-opened Egyptian naval base near Egypt's southern Red Sea coast. The area where the training took place is in close proximity to the southern entrance of the Red Sea, the Bab el-Mandeb Strait and the coast of Yemen, an Arab state where a Saudi-led coalition has been fighting an insurgency by the Iran-backed Houthi militia for almost five years now.» <https://www.insideover.com/war/egypt-saudi-arabia-flexing-military-muscles-in-the-red-sea.html>